Üksiknummer 5 kop. | Kõigi maade töölised, ühinege!

„ЭДАЗИ" ежедн. орган эстонск. секции Ц. К. Р. К. П. и Сев.-Западн. Бюро Ц. К. Р. К. П.
Ü.K.V. keskk. ja Põhja-Lääne büroo Eesti sekts. häälekandja.
Ленинград, Фонтанка 27. Awatud kella 10—7.
Telefonid: Toimetus — 533-86, trükikoda — 171-41.

Edasi

Kuulutuste ja tellimiste hinnad.

Kuulutamine		Tellimine
esimesel lhk.	3 r. kul.	Linnades 1 kuu 1 rbl.
wiimasel „	1 „ „	aasta — 11 rbl.
keskmistel „	6 „ „	Maal 1 kuu — 50 kop.,
t.-har. asut.	20 k. „	aasta — 5 rbl. 50 kop.

E. Kirjast. Ühisuse liikmetele ja kollekt. tellides 15% odawam.

Nr. 21 (2221). Teisipäewal, 27. jaanuaril 1925. 8. aastakäik

Äärmise sotsiaal-äraandja teadaanne.

Berliinist, 26. jaan. Berliini jõudis Genfi tööbüroo esimees Albert Tom. Ajakirjanduse esitajaid wastuwõttes teatas, et tema sõidu eesmärgiks olnud läbirääkimised ametiühisuslikul alal, samuti ka Wene emigrantide õigusliste olukorra küsimus, õigemini reguleerida Nanseni passide tunnistamise küsimust ilmariikide poolt (Nanseni passid anti wälja rahwaste liidu kommisjoni poolt Wene emigrantidele, ning neil puudub igasugune kodakondsus).

Küsimuse pääle, millised on tema poliitilised waated Wenemaa olukorra kohta, Tom tähendas, et ta sääl juba seitse aastat käinud ei ole, kusjuures lisas juure: „Kui Wenemaa sotsialistlik walitsus lubaks mulle sissesõita Wenemaale, siis wõiks ma pärast rääkida teile palju huwitawat ja tähtsat".

Küsimuse pääle suhete kohta Amsderdami ühendatud ametiühisuste ja Profinterni wahel, tähendas Tom, et Genfi tööbüroo püüab astuda ühendusse Wene ametühisustega, waatamata Wenemaal walitsewa walitsuse pääle.

Lõpus tähendas Tom: Ma olin ja alati saan olema Wenemaa hääks sõbraks. Ma olen kindel, et suur Wene rahwas, pääle raskeid katsumisi mitmete aastate wältel, tuli wälja õige ajaloolise tee pääle ja et ta lähemas tulewikus asub sellele kohale suurriikide keskel, mis wastab ta ajaloolisele minewikule.

Dikson teist korda Krassini elu kallale kippuda tahtnud.

Pariisist, 24. jaan. Belgia ajalehed toowad sõnumi, et Brüsseli (Belgia) waksalis arreteeriti Wene nais maapagulane Eugenie Dikson. Pariisist tulnud sõidult maha tulles katsus ta Krassini elu kallale kippuda, kes sama sõiduga Brüsseli sõitis.

Sama Eugenie Dikson juba waremalt kippus Krassini elu kallale Pariisis, kus ta ka arreteeriti. Siis mõisteti ta kinni kolmeks nädalaks ja saadeti wälja Prantsusmaalt — „mitte seaduslikult sõjariista kandmise pärast.

Krassini sõit Moskwasse.

Pariisist, 26. jaan. Havasi agentuuri teatel sm. Krassin täna hommikul sõitis wälja Moskwasse.

Riigipööre Tshiilis.

Londonist, 24. jaan. Santt-Jagost (Tshiilist) saadud teadetel sõjawäe partei waldas oma alla walitsuse asutused ja sundis „fascistlist" walitsust, kelle eesotsas oli kindral Altramirano, ametist lahkuma. (Altramirano partei läinud aasta 5. septembril haaras samal teel wõimu). Riigipöörde iseloom pole weel selgunud.

Lenini mälestuspäew wäljamaal.

Tshehi-Slowaakias.

Praagast, 24. jaan. Tshehi-Slowaakia kompartei korraldas Lenini mälestuseks ülisuure tööliste õhtu Praaga linnas. Kirjastati broschüüre Leninist, Ungari, Tshehi ja Saksa keeles.

Rootsis.

Stokholmist, 24. jaan. Eila ja täna organiseeris Rootsi kompartei rida tööliste miitinguid Lenini mälestuseks.

Persias.

Teheranist, 24. jaan. Persia suuremates linnades, nõukogu konsulaatide majades leinalipu allalaskmisel wiiwisid Persia wõimud ja sõjawäed, kes Lenini auks aupauke laskſid. Teheranis (Persia päälinnas) nõukogude klubi ei mahutanud kõiki miitingule pääseda soowijaid.

S. N. W. Liidu ja Prantsusmaa rahaline ühistöö.

Pariisist, 24. jaan. De-Monzie auks antud bankeetil Lionis, mida korraldas Lõuna-Ida Prantsusmaa kaubandus-tööstuse ühendus, seletas De-Monzie, et tingimata tarwis on üles ehitada Nõukogude tööstust, kuid nõukogude walitsus peab andma kindlustust kõigile neile ettewõtetele, mille abil see ülesehitus wõimalik.

„Küsimus seisab selles, kuidas on wõimalik rahanduslik ühestöötamine S. N. W. Liiduga? Missuguseid kindlustust wõib anda ja missugusel määral on sarnane ühestöötamine kasulik endistele wõlausaldajatele."

De-Monzie arwates wõib neid küsimusi lahendada wahekohtu abil, kui ka rahwuswahelise kokkuleppe teel, mis annab S. N. W. Liidule wõimaluse oma majanduslikku elu jalule seada ja wastawaid kohustusi täita.

Baldwini uus plaan.

Londonist, 25. jaan. Wenemaale wõlausaldajate ühisuse juhatuse esimees Tweed teatas, et tema lähemal ajal wõtab ette reaalseid samme Inglise kodanikkude nõuete rahuldamiseks. Wõlausaldajate ühisusel on täielik usaldus Baldwini walitsuse wastu eelseiswate läbirääkimiste puhul S. N. W. Liiduga.

Mussolini kanna all.

Roomast, 24. jaan. Alalised wastasrinna ajalehtede konfiskeerimised teewad suurt ainelist kahju. Selle tagajärjel pidid seisma jääma „Il Nuovo Paese", kuna „Unita" suudab ilmuda waewalt kaks korda nädalas. Mõne lehe ilmumine keelati politsei poolt täitja ära.

Roomast, 24. jaan. Äärmised fascistid tungisid ägedamalt walitsuse kallale. Nad süüdistawad Mussolinit kokkuleppe katses wabameelsetega, milleks wiiski läbi uuenduse walimisseaduse alal.

Jutuajamises ajakirjanduse esitajatega seletas Mussolini: „Arusaadaw, et parlamendil peab olema oma koht riiklikus organisatsioonis. Parlament on samuti olemas, nagu tööstuslikud ühisused, kaubanduslikud ettewõtted, pangad, kuid tihtipääle on eraühisuste istangud riigile palju kasulikumad kui waielused parlamendis.

Roomast, 24. jaan. Politsei leidis Roomas üles kommunistide salajase korteri. Kinni wõeti kaks kommunisti. Saadi kätte partei piletid ja ringkirjad.

Rumeenia sõjariistupanek.

Budapestist, 25. jaan. Rumeenia walitsus on rahulolematu Wrangeli sõjalaewastiku tagasiandmise üle Nõukogude Wabariikide Liidule. Sõjaministeerium otsustas kõwendada Mustamere kallaste kindlustusi.

Kroonprints Karl awaldas soowi kindlustada Rumeenia laewastikku niiwõrd, et ta suudaks igasuguseid Nõukogude laewastiku pääletungimised wastu wõtta.

Wiinist, 25. jaan. Rumeenia sõjapoliitilistest ringkondadest teatatakse, et liitriigid walmistawad ette Mustal merel Rumeenia kallastel suurte merekindlustuste ehitamist.

Talupoegade ülestõusmised Greekamaal.

Athenast, 24. jaan. On tähele pandud juhtumisi talupoegade poolt haarata mõisnikkude maid Fessalias ja ka Liwaadias (Lõuna-Greekas). Talupojad wiiwad awalikult läbi uues maaseaduses ettenähtud mõisnikkude maaosade wõõrandamist.

Nõukogu Bessaraabia eest.

Odessast, 25. jaan. Odessas asuw üldliiduline bessaraablaste organisatsiooniline kommisjon — „Ära Bessaraabia küljest Rumeeria ahnitsewad käed", ühenduses Bessaraabia okkupeerimise setsmenda aastapäewaga, pööras kõigi töötawate maade poole üleskutsega, milles lootust awaldab, et algaw kaheksas Bessaraabia okkupatsiooni aasta saab olema wiimaseks aastaks okkupeerijate omawolile Bessaraabias, mis muutub nõukogudewabarigiks.

Uus pääminister Rootsis.

Stokholmist, 24. jaan. Seni weel kindlakstegemata teadetel on ametist lahkunud Rootsi pääministri Brantingi asemele määratud sotsiaaldemokraat Sangler.

Tööliste massilised arreteerimised Bulgaarias.

Wiinist, 24. jaan. Sofiast saadud teadete järele on politsei awalikuks teinud põrandaaluse kommunistliku trükikoja, milles trükiti lendlehti ja ajalehte. Trükikoja läbiotsimise juures awaldasid trükiladujad wastupanekut, kusjuures tapeti üks ja arreteeriti kolm töölist. Politsei jatkab edasi massilisi arreteerimisi.

Kommunistide arreteerimised Itaalias.

Roomast, 24. jaan. Politsei tegi awalikuks kompartei konspiratiiwse korteri. Arreteeriti kaks kommunisti. Leiti ka parteipiletisi ja ringkirjasid.

Ajawad kärbseid pähe.

Pariisist, 25. jaan. Pariisi poliitilistes ringkondades on elawad mõttewahetused „Petit Parisienne" teatel, et Saksamaa poliitika uus juhataja pääminister Luther on ettepaneku teinud Prantsuse walitsusele erilise sõja lepingu tegemiseks, mis kindlustab Prantsusmaad igasuguse hädaohu eest Saksamaa poolt, kusjuures tekstis on tehtud tingimine, et see ei mõju Saksamaa ida (Poola) piiride pääle. Berliini ametlikkudes ringkondades ei lükata seda teadet ümber.

S. N. W. Liidu elektofitseerimine.

Rahwamajanduse kõrgema nõukogu andmetel töötasid 1923 a. lõpul S. N. W. Liidus 4.890 elektrijaama. Käesolewal aastal on ettenähtud 38 uue elektrijaama ehitust 1½ miljoni kilowatti wõimsusega. Selle kawa täielikul täitmisel Liidu elektrimajanduse wõimsus tõuseb kaks korda. Elektrienergia määratuks turuks on meil põllumajandus, kuigi elektrofitseerimise praktika wiimastel aastatel tegi awalikuks terwe rea raskuseid sellel rahwamajanduse alal. Pääraskus seisab siin selles, et elektrijaam, mis ainult ehitatud walgustuse jaoks, ei tasu oma kulusid. Siiski kawatsetakse tarwitusele wõtta kõik abinõud ettenähtud kawa teostamiseks.

Nõukogude Liit saab tagasi Sahaliini saare.

Pekingist, 24. jaan. Sm. Karahan, kes allakirjutas Nõukogu-Jaapani kokkuleppele, teatas wäljamaa ajalehtede esitajatele järgmist:

S. N. W. Liidu ja Jaapani wahelisi läbirääkimisi rastendasid neli punkti, mille arutamisel kuidagi kokkuleppele ei tahetud jõuda. Need punktid olid: S. N. W. Liidule Sahaliini tagasi andmine, wanad kokkulepped, tsaari wõlad ja Sahaliini kontsessioonid. Lepingu järele puhastakse Sahaliin Jaapani wägedest kõige hiljem maikuus. Kõik endised lepingud waadatakse uuesti järele. Jõusse jääb ainult Portsmundi leping, mis alla kirjutati Jaapani wõidu puhul tsaari Wenemaa üle. Nõukoguwalitsus tunnistades selle lepingu ajaloolist tähtsust, wõtab enesel igasugu wastutuse tema sisu eest. Tsaari wõlgade küsimus waadatakse läbi eraldi.

Üheks raskemaks lahendamise küsimuseks oli küsimus söe ja nafta kontsessioonidest Sahaliinil. Jaapan tahtis alguses, et kontsessioonid antakse temale nende kahjude tasumiseks, mis sünnitatud Sahaliini Jaapani wägedest puhastamise juures. Kuid lõpuks kirjutasime alla tingimistele, milliseid meie pooldame, andes wälja kontsessioone.

Sahaliini tagasiandmine tähendab S. N. W. Liidult ärakistud maakondade lõpulikku ühendamist. Tõsi, — tähendab sm. Karahan, — jääb järele weel Bessarabia. Kuid wõime arwata, et kui Jaapan oli sunnitud meile tagasi andma meie maatükki, siis Rumeenia nii wahwa, kui ta ka praegu ei oleks, tundes oma seljataga tugewate suurriikide toetust, saab siiski aru oma seisukorra raskusest.

Jaapaniga tehtud kokkulepe kindlustab Nõukogude Liitu Kauges Idas ja on hoiatuseks Ameerikale, kes mitte tahtes meid tunnistada, teeb oma olukorra pahemaks.

Jaapanile on kokkuleppest praegusel ajal suurem tähtsus, kui meile. Seda wõib järeldada selle häämeele järele, mis Jaapani seltskonnas walitseb kokkuleppe saawutamise puhul. Meie loodame laia majandusliku koostöötamise pääle Jaapaniga. See koostöötamine wõimaldab meile walmistusjõudude arenemist, Jaapanile annab tooresainet, ilma milleta langeb ta täielikult Ameerika ja Inglismaa mõju alla.

Ameerikast saadud teated kõnelewad sellest, et Ameerika walitsus on mõistma hakanud, et Nõukogude Liidu mittetunnistamisega mitte õigelt ei talitanud. Kui nüüd Ameerika aru saab, et meie riigiworm on meie oma asi ja et ta kindlustab täielikult normaalset ja terwet majanduslikku koostöötamist ükskõik millise kodanlise maaga, siis mingisuguseid takistusi kokkuleppeks üksteise wahel ei ole.

Ajawad puru silma.

Londonist, 24. jaan. Washingtonist saadud teadetel ei antawat Walges Majas (Ameerika presidendi walitsushoone) „iseäralist tähtsust S. N. W. Liidu ja Jaapani lepingule".

Hundid Tagakaukaasias.

Tiflisist teatatakse, et ühenduses kareda talwega mitmesse paika on ilmunud huntide karjad, kes isegi linnadesse tungiwad.

Tänase lehega on hinnata kaasas Eesti Kirjastuse Ü[illegible] katalog.

Poliit-hariduse organisatsioonidele.

Poliit-hariduse hoogtöö.

Nagu waremalt awaldatud, algas poliit-hariduslikkude organisatsioonide hoogtöö 22. jaanuarist. Et aga paljudes kohtades hoogtööd tähendatud päewast wõimalik ei olnud alata, wõib kaksnädalat ka edaspidi korraldada, kuid nii, et see weebruarikuuga lõpeb. Kahenädalise hoogtöö eesmärgiks laialiste talupoegade hulkade, nii noorte kui wanade, meeste- ja naisterahwaste aktiiwsele tegewusele tõmbamine ja asutuste tööde ja tegewuse wärskendamine ning terwendamine. Hoogtöö tuleb niimoodi korraldada, et see tingimata tagajärgi annaks, s. o., et see neid hulkasid asutuste ümber koondaks, kes neist senini eemal olnud. Selleks peab kõik wõimalused ära kasutatud saama.

Hoogtöö läbiwiimiseks seadame järgmised loosungid üles:

1. Kes seltskondlikust tegewusest eemale hoiab, on töö- ja talurahwa wastane.
2. Ainult ühise poliitilise ja kultuurhariduse tegewuse kaudu wabaneb maa pimedusest.
3. Klubi*) peab meile ühiseks koduks saama ja seepärast ei tohi keegi sellest eemal olla.
4. Iga wana ja noor, iga naine ja mees, iga poiss ja tüdruk olgu tegewaks klubi liikmeks.
5. Meie kõikide ülesanne on — õppida, õppida ja weel kord õppida, hüüdis sm. Lenin, ainult sel teel on sotsialism wõimalik.
6. Klubi on hariduse tempel ja kõik need koondawad selle ümber, kes pimeduse laialilaotajatele—kirikule ja pappidele selja pööranud.
7. Ühises ja ühendatud jõus peitub meie wõidupant.
8. Klubi töös omandame wilumuse ja küpsuse ühiseks wäljaastumiseks oma olukorra parandamise eest.
9. Ainult hariduse teel tõrjume samogonni ja sellega kaasaskäiwad kuritööd asundusest wälja.
10. Klubi wäärtus oleneb sellest, kuidas meie teda ise hindame.
11. Elagu tööliste-talupoegade liit. Klubi olgu selle liidu sõlmija.
12. Elagu teadus!

Meie loodame, et ükski Leningradi kubermangus olew poliit-hariduslik organisatsioon hoogtööst eemale ei jää ja et aprillikuu algusel meil selle hoogtöö tagajärjed juba teada on. Tuleb meeles pidada, et ainult wisa töö ja suurema jõupingutusega tagajärgi wõime saada.

Leningradi kub. har. osak. rah. wäh. nõukogu juhataja: M. Anwelt.

Eesti sektsiooni juhataja: G. Teiter.

*) Tähendatud „klubi" nimetuse asemel tuleb wõtta kohaliku asutuse nimetus.

Poliit-hariduslikkude asutuste kaksnädal.

Mõte, terwendada meie poliit-hariduslikkude asutuste tööd, on seda enam tähelpanemise wäärt, et need asutused praegusel ajal töös hoogu wõtmas on. Saadud teated räägiwad sellest selget keelt. Eriti organiseeritakse klubid punasteks nurkateks ümber ja kus seesuguseid praegu weel ei ole, sääl asutatakse need lähematel aegadel tingimata.

Järjelikult — tung hariduse järele maal asundustes on märgataw. Klubid, lugemistoed, punased nurgad — need on keskkohad, need on kohad, kus see tung rahuldust peab leidma. Kuid need asutused pole senini siiski weel massilisteks kujunenud, pole senini siiski weel sellel kõrgusel, et nad seda tungi, seda nõuet, mis massides elutsemas, täiel määral rahuldada oleks suutnud. Ja just selles mõttes on terwendus-kaksnädal enam kui soowitaw ja paratamatu. Arwamine, nagu peaks mass klubi päralt olema, on äraiganenud ja wäärib nurkawiskamist. Klubi ja teised wastawad asutused on **massi päralt** ja seepärast oleneb ka nende kõrgus ja wäärtus sellest, **mil määral mass neid ise selleks teeb.** Sellest seisukohast läheb ka kahenädaline hoogtöö wälja. Poliit-hariduslikkude asutuste eluline nõue on, et wõimalikult kõik asunikud, olgu nad noored ehk wanad, mehed ehk naised tegewalt nende ümber olekſid koondunud. Sellest koondusest tekkib jõud, millel hõlpus on takistusi kõrwaldada, mis haridustöös ees wõiwad olla. Meie teame kohtasid Leningradi kubermangus, kus asunikud just ühise jõu koonduse tagajärjel suuremaid ettewõtteid korda on saatnud. On korraldatud mitmenädalisi ettelugemisi põllumajanduse alalt, mis asunikkudele pääasjalikult eluliseks küsimuseks, niisama ka õhtukoolis üldhariduslikku ja poliitilise programmiga; edasi on klubi ka majanduslikkude ühisettewõtetele üleminekut wõimaldanud, nagu kooperatiiwsetele, wastastiku abiandmisele, tulekaitsele jne. Kuid mis siiski pääasi — ta wõimaldab waimlist arenemist, mis maa kultuurseks muutumise enesega kaasa toob. Wiimane omakord wabastab talupoja töö orjusest, lihtsustab ja kergendab tema igapäewast tööd, wabastab talunaise kodusest ärarippuwusest, mis senini tema waimlikule arenemisele mingit wõimalust ei jäta. Uhesõnaga: poliit-hariduslikud organisatsioonid on kohtadeks, kus **asunikud oma waba tulewiku loowad.**

Muidugi oleneb see kõik sellest, missugust aktiiwsust asunikud ise neis asutustes awaldawad. Ringid klubides, lugemistubades ja punastes nurkades on ja jääwad ainult ringideks, milledest kellegil mingit tulu pole, kui neist osawõtt puudub. Ei ole õige sarnane süsteem, et laulu-, muusika ehk näiteringid esimest wiiulit peawad mängima. Need ringid on küll kergemad organiseerida, sest et noorsugu neist eriti huwitatud on, kuid nad ei paku seda, mis just eestkätt asundustes tarwilik on. Seepärast tuleb, et laiemaid asunikkude hulkasid klubide jne. ümber koondada, just nende ringidele elulisem õigus anda, mis asunikkude majapidamise tululikumaks muutmisega ühenduses, nagu põllumajanduse, loodusteaduse, käsitöö jne. ringid. Hoogtöös tuleb seda arwesse wõtta. Siinkohal ei tahaks öelda, et laulu-, näite- jne. ringid nimelt tagaplaanile peaksid jääma, need wõiwad niisama tegutseda, kuid kõrwuti teistega, mitte aga nii, nagu nad seda tänini on olnud.

Tänini olid need esimesel plaanil. — Kõigile ülemal ettetoodule lisaks peab tähendama, et ka asutuse sisemusel töö ja koondamise mõttes suur tähtsus on. Mil määral asutuse ruumid kodusust suudawad pakkuda, sel määral wõidawad nad isiklikud kodukolded ja saawad suurematele hulkadele ligitõmbawateks kooskäimise kohtadeks. Klubi jne. ruumid peawad puhtad olema, kooskäimise aegadel soojad ja tarwiliselt walgustatud, kuna seintel loosungid, pildid, kui need wõimalikud, oma seinaleht asunduse elu-olu walgustamiseks, niisama ka tähtsamad wäljalõiked ajalehest, s. o. kohad, mis kauemat aega ei wanane. Niisama wõib korraldada üldist ajalehe ehk mõne poliitilise sisuga raamatu lugemist. Kogu sisemus ja sisemine tegewus peab nii korraldud olema, et ta ühel ajal nii noorele kui ka wanale huwitust pakub. **Ka** lastel olgu oma waba kisatsemise ja mängimise nurk, kui ruumid selleks wähegi wastawad on.

Kui meie klubides jne. sarnane korraldus senini puudunud on, siis saagu kahenädaline hoogtöö selle teostajaks. Meie edaspidine hüüdsõna olgu: **Asunikud, kes senini klubide, lugemistubade ja punaste nurkade ümber koondunud, peawad asunduse poliit-hariduse töös eelwäena olema laialiste hulkade aktiiwsele tegewusele tõmbamises.** Selle osa pääl lasub wastutus, kuipalju ta huwitatud on kogu asunduse hariduse ja kultuuri tõusust. Selle osa pääl lasub ka hoogtöö tagajärjerikas läbiwiimine. Ei suuda üks ehk teine klubi jne. tagajärgesid saawutada, ei ole ta ka elujõuline.

Hoogtööks, mis 22. jaanuaril algas, kogume kõik omad paremad jõud, et täiel wäerinnal hariduse ja kultuuri eest wõitlusesse asuda. Ja töö tagajärjeks olgu meie wõit.

G. Teiter.

Nõukogude maalt.

Talupoegade wastastiku abiandmine kaswab.

Pihkwa kubermangus on olemas 498 talupoegade wastastiku abiandmise komiteed. Nendest külade — 420, walla — 66, kreisi — 11, kubermangu — 1.

Komiteed leiawad talupoegade keskel ikka rohkem poolehoidu.

1921—22 a. oli wastastiku abiandmise komiteede korraldusel ainult 1.081 rubla, kuid kolmeaastase töö tagajärjel kaswas summa 37 kordselt kuni 40.000 rublani. Ühenduses summade tõusuga kaswas jõud, mida antakse abitarwitajatele talupoegadele nii ainelisełt (rahas ja seemnewilja näol), niisama ka maaharimise juures, kel puuduwad hobused. Kui 1922—23 a. suudeti abi anda 1220 perekonnale, siis järgmisel aastal anti abi 8.211 perekonnale.

Walla abiandmise komiteedest töötawad kõige paremini Pihkwa kreisis, Slawkowski ja Pihkwa wallad, ja Welikolutski kreisis — Loknjänski ja Kalinski wallad.

Pääle otsekohese abi oma liikmetele teewad komiteed tööd oma ümbruskonna ühispõllumajanduse tõstmiseks. On wõetud rendile weskid, telliskiwi tehased jne. Wiiakse läbi ühiselt maakündmist, on korraldatud maja inwaliididele.

Weeelektrijaama ehitamine.

Tiflisist teatatakse, et Semo-Aotshalski weeelektrijaama ehitamise komitee ja töö- ja kaitsenõukogu kommisjoni ühisel koosolekul kuulati ära kommisjoni geoloogia sektsiooni aruanne. Lugedes geoloogilisi tingimisi jaama ehitamiseks täiesti soodsateks, kommisjon otsustati tunnistada üksmeelselt, et jaama ehitamist tuleb toimetada kiires tempos.

9. jaanuar 1905.

Woldemar Ewart.

(Järg).

I. **Abinõud rahwa waesuse parandamiseks.**

a) Maa-andmine rahwale, maamaksu ärakaotamine, odawa krediidi korraldamine.

b) Kaudsete maksude ärakaotamine ja selle asemele otsekohese progressiiwse sissetulekumaksu sisseseadmine.

d) Kõik sõja- ja mereasutuste tellimised antagu Wene tööstusele, aga mitte wäljamaale.

e) Sõja lõpetamine rahwa soowide järele.

II. **Abinõu rahwa rumaluse ja ebaõigusluse kaotamiseks.**

a) Wiibimata kõiki, kes on wälja saadetud ja ka kannatanud poliitika ja usuliste waadete, streikide ning talupoegade rahutuste pärast, tagasi kutsuda.

b) Wiibimata kuulutada isiku wabadus ja puutumatus, sõna-, trüki-, koosoleku-, südametunnistuse- (usulistes asjades) wabadused.

[illegible]) Üldine ja sunduslik rahwaharidus [illegible]i kulul.

[illegible] Ministrite wastutus rahwa ees ja [illegible]ise seaduslikkuse kindlustamine.

[illegible]duse ees on kõik ilma erandita [illegible]tud.

[illegible]u lahutamine riigist.

III. **Abinõud töö wabastamiseks kapitaali ikke alt.**

a) Wabriku inspektori ameti ärakaotamine.

b) Seada wabrikutesse ja töökodadesse tööliste poolt walitud kommisjon, kes ühes wabriku administratsiooniga waatab üksikute tööliste kaebtused läbi. Töölisi ei wõi ilma selle kommisjoni nõusolekuta lahti lasta.

d) Tarwitajate ja ametühisuste asutamiste wabadus.

e) 8-tunniline tööpäew ja ületunnitöö normeerimine.

g) Töö waba wõitlus kapitaaliga.

h) Normaal tööpalk.

i) Tööliste esitajate wiibimata walimine üleriiklikkude tööliste kinnitamise seaduste wäljatöötamiseks.

Need, walitseja, on meie pää puudused, millede paranduste pärast tulime sinu juure ja ainult nende täitmiste läbi on meie kodumaa õitsemine ning ta wabanemine orjusest ja waesusest wõimalik ning siis wõiwad töölised oma kasude kaitseks endid organiseerida kapitalistide uuesti tärkawa kurnamise ja ametnikkude walitsuse rõhumise wastu. Luba ja tõota neid ning sa teed terwe Wenemaa õnnelikuks ja kuulsaks ning sinu nimi saab asuma meie ja meie järeltulijate südames, aga kui sa ei wasta ja ei täida meie palweid, siis meie sureme siin, sinu lossi ees platsil.

Meil ei ole enam kusagile ja ei millekski minna. Meil on ainult kaks teed olemas: kas wabadus ja õnn ehk haud. Näita, walitseja, ja igaüks meist läheb seda teed mööda, kas wõi surma. Las' meie surm olla rõhutud Wenemaa ohwer. Meil ei ole kahju sellest ohwrist, meie toome ta hääl meelel".

Säherdune oli see märgukiri, mida Gapon keisrile saatis, kuid tõelisel ei olnud ta kõiges neis 11 ärakirjas, mis „ühisuse" osakondades oli, ühesugune, näit.: paljudes ärakirjades puudus punkt: kiriku lahutamine riigist ja weel mõned teised wähem tähtsuseta kohad. Kuid allkirju korjati hoolega ja nii kogunes üle 135.000 allkirja.

Walitsus „töötas" neil päewil energiliselt. Sõjawäed, mis Peterburis olid ei olnud küllalt usaldusewäärilised; asjalagu oli järgmine: „weepühitsemise" algul (6. jaanuaril) lasti aupauke. Patarei, mis Börse hoone lähedale üles oli seatud, laslis kardetshiga 2 wõi 3 pauku, üks laeng sattus keiserliku pawiljoni lähedale kaldale ja purustas Talwe lossi 4 akent, haawatuid arwati üle 15 olewat, üks linnawaht suri haigemajas saadud haawadesse. „Uurimisel" tuli ilmsiks „hooletus". Muidugi alamate poolt. Nüüd käsutati uued ustawamad wäeosad Pihkwast, Luugast, Tallinnast, Narwast jne. päälinna. Linn oli sõjawäe laagriks muudetud. Iseäranis tugewad salgad olid Talwe lossi platsil, Wassiilisaarel, Peterburi poolel Troitski silla juures, Schlüsselburgi teel, Narwa wärawate juures, Admiraldeeti uul. jne.

Et kell 2 kohale jõuda, algas liikumine ju wara hommikul. Kolpinost hakati kell 6 hommikul tulema. Rongikäigud kandsid rohkem waimulikku laadi, eesreas olid kirikulipud, keisri pildid jne. Kui sõjawägi teed kinni pani, püüti rahulikult läbi saada ehk kõrwalisi käikusid mööda lossiplatsile pääseda. Rongikäigud wõeti kõige ägedama tule alla Narwa wärawate juures, Peterburi poolel jne.

Ainukene koht, kus ka töölised katsusid wastu hakata ja barikaadisid ehitasid, politseilt sõjariistad ära wõtsid, sõjariistade ladu kallale tungisid, oli Wassiilisaarel 4. ja 5. liinil. Siin jäi sõjawägi pääaltwaatajaks, s. o. ei lasknud rahwa pääle, kuna kasakad, keda enne poolpurju oli joodetud seda energilisemalt „töötasid". Talwe lossi platsile kogus kuni 10.000 inimest, keda platsil olew sõjawägi wastu Aleksandri aeda ja Morskaja uulitsa otsal olewa läbikäigu poole rõhus. Kõik kandis siin nii öelda pidulist iseloomu. Kuid niipea, kui märguandmine kõlas (oli käsk mitte enne märguandmist lasta), anti rahwa pääle tuld. Sündis segadus. Kõike kirjeldada wiiks pikale, kuid mõned walitsuse wägede „wägiteod" toon siiski.

Preobrashenski polgu kapten Mansurow „wõttis" lossi platsil poisikesi puude otsast maha, kes sinna uudishimu sunnil olid ronirud.

Ulaani polgu kornett Gurjew kiitles, et ta olla Wassiilisaarel püssitiku otsast poisikese teise korra aknast sisse wisanud, sääl wäljawaatawale naisterahwale sülle.

Preobrashenski polgu ohwitser parun Osten Drieber, 1905. aasta Baltimaa rahustamise kangelane, kes saatuse kiuste sel päewal waba oli, lõbutses seega, et ta Miljonnaja uulitsal mainitud polgu kasarmute lähedal inimesi mõõgaga taga ajas. Ja weel palju muid wägitükke.

(Järgneb).

Kaks nõupidamist.

S. R. W. Liidu töörahwas nõupidamas.

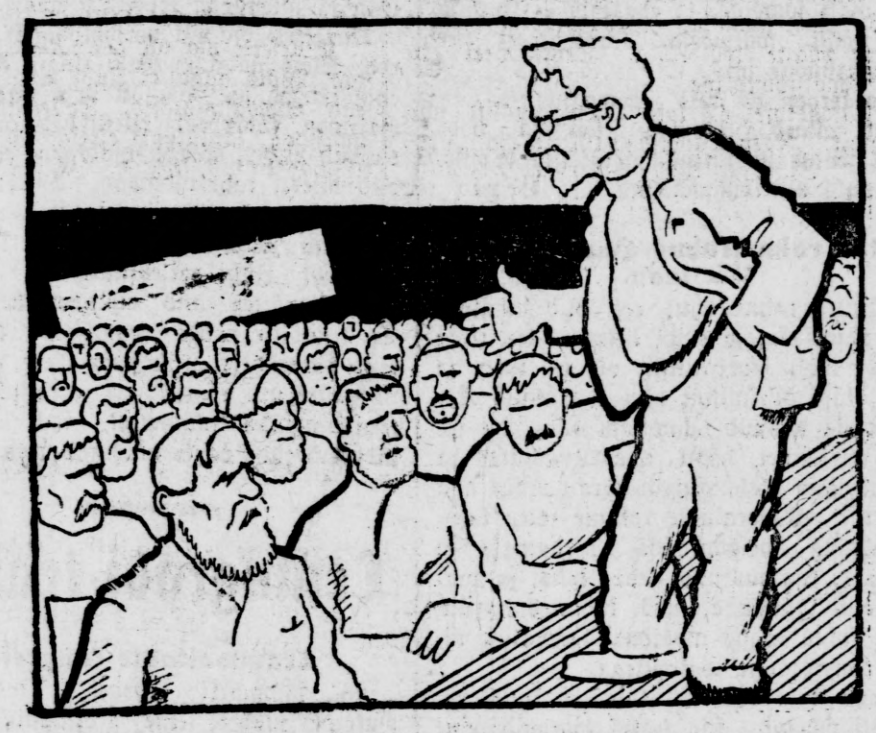

Wenemaa töörahwas peab nõu, kuidas nõukogusid nii ehitada, et keegi neid kangutada ei suuda.

Balti riikide lodanlus nõupidamas.

Chamberlain annab Poolale, Soomele ja Eestile nõu nõukogudewastase liidu loomiseks.

Eestlased S. R. W. Liidus.

Kooperatsion Eesti asundustes.

Ühiselt wõib palju jõukamalt ja kergemalt edasi jõuda.

Ainult ühispõllupidamise juures saab muretseda ja tarwitada suuremaid põllutööriistu.

Tugew on see ühisus, millest laialised rahwahulgad osa wõtawad.

Kooperatiiw töötab edukalt.

(Põhja-Düüna kub.).

Kooperatiiwil on omad mitmekesised ettewõtted. Kawatsetakse awada weel uusi. Kooperatiiw ei tohi omas töö piirduda ainult kauplemisega, waid aitama igakülgselt rahwa elujärje parandamisele kaasa.

Opaarino rahwamajas peeti ära kohaliku kaubatarwitajate ühisuse liikmete üldkoosolek.

Rahwamaja saal oli murrul rahwast täis, mis selget tunnistust andis sellest, et kohalik rahwas kooperatsioonist suurt huwi tundis.

Koosolek kuulas ära aruande kooperatiiwi juhatuse tööst, mis kaunis wiljarikas oli. Möödaläinud aasta jooksul asutati juhatuse algatusel kooperatiiwi juure omad töökojad, nagu sepatöökoda, worstitööstus, leiwaküpsetamine. Pääle selle rentis ja ekspluateeris kooperatiiw auruweskit.

Töö tunnistati rahuloldawaks. Kinnitati ära eelarwed telliskiwi ja tõkati wabrikute sisseseadmise pääle eeltulewa aasta jooksul.

Juhatus waliti kolmeliikmeline ja temasse läksid täies koosseisus endise juhatuse liikmed: sm. Schubin, Trapitsõn ja Grehnew. Kandidaatideks waliti Eibach ja Trubatshewa.

Koosolekul tõsteti uuesti üles küsimus willakraasimise töökoja sisseseadmise üle, mille kohta pikemad waielused tõusid. Wiimati otsustati kohustada juhatust järjekindlalt asuda ettewalmistuse töö juure, kuna see küsimus, pääle kordse ülestõstmise soiku oli jäänud.

Jääb soowida juhatusele uuel tööaastal töötada uue eduga.

Kauplemise kõrwal ei tohi ta ära unustada, et tema ülesannetes ei seisa mitte ainult kauplemine, waid kõigekülgne rahwa elu parandamisele kaasa aitamine.

K. Walge.

Leningradi kub.

Kas piimaühisus asunikkude wõi asunikud piimaühisuse jaoks?

(Solino asundus, Kingissepa kr.).

Asunduses on olemas klubi ja piimaühisus.

Kool läks asunikkude eneste leiguse tõttu 1924 a. hingusele. Et küll asunduses nimepidi neli — põllumajanduslik, ujuwastane, laulu- ja näitering, kuid nad kõik pääle wiimase seisawad surnud punktil. Piimaühisus on ka lagunemisel. Alguses saadeti piim „Eestikale", kuid et wiimane ei suutnud kõike ära tarwitada, siis astuti „Trud-Sojuusi" liikmeks.

Ühisusel on suured puudujäägid, temalt ei saa millalgi raha õigel ajal kätte. Juhtub keegi koosolekul aru pärima ühe ehk teise küsimuse kohta, siis ähwardakse ühisusest wälja heita. Sarnase toore ümberkäimise tõttu, on mõned ühisusest juba lahkunud, ning kui asi ei parane, siis on weel pahemaid tagajärgi oodata.

Asunikud walige uus eestseisus. Wõtke ühisuse tööst elawamalt osa. Hoolitsege ise selle eest, et ühisus töötaks teie huwides. Wõib olla on selleks juhatuse ümberwalimisi tarwis ette wõtta.

Skorpioon.

Tarwis kooperatiiwi tööd wastawale kõrgusele tõsta.

(Wruuda asundus, Kingissepa kr.).

Suurte hulkade ühine töö andis tagajärgi.

Meil töötab piimaühisus, mis 7. weebruaril mööda läinud aastal asutati. Esimestel kuudel töötas ta waewaliselt, sest ainult wäike osa asunikkudest said aru ühisuse tähtsusest ja toetasid teda. Puudusid ka enam-wähem korralikud ruumid ja ka jääkeldri puudusel oli ühisus sunnitud keskswe ajal oma tegewust katkestama.

Ka esimees ei annud oma ruumisid tarwitada: nagu rewideeerimisel ilmsiks tuli, andis omawoliliselt raha wõlgu. Selle eest tagandati ta ametist ja asi anti rahwakohtu kätte.

Selle pääle waatamata ei jätnud asunikud kord algatud tööd pooleli. Nad rentisid ühelt asunikult wana maja, käisid mitmed päewad ühiselt tööl ja augusti lõpul algas ühisus uuesti tööd.

Aasta lõpul antud aruandest oli näha, et ühisus on kaunis edukalt töötanud.

Kõiki neid wiletsusi arwesse wõttes, ei ole senini ühisus täielikult suutnud oma kooperatiiwi ülesandeid täita, kuid edaspidi saab ta seda tegema.

Selleks — rohkem tööd ja wähem sõnu.

Kirjasaatja A. Männik.

P.-töö artell „Töö ja Teadus".

(Jastrebino wallas, Kingissepa kr.).

Uute jõududega kindlalt edasi.

18. jaanuaril oli endise p.-t. „artelli" „Kündja" üldkoosolek, millest pääle „artelli" liikmete ka weel kreisi maaosakonna juhataja sm. Ewdokimow ja kollektiiwsete majapidamiste organisaator sm. Walter osa wõtsid. Päewakorras oli wanade liikmete wäljaheitmine ja uute wastuwõtmine. Kõik wanad „artelli" liikmed, kes sellekohased teadaanded sisse olid annud, heideti kui kollektiiwse majapidamise jaoks kõlbmatu element artellist wälja, ainult neli liiget jäid edasi uude artelli, kuhu samal koosolekul weel 20 uut liiget wastu wõeti, kelledest 6 juba kohale olid ilmunud. Mitmed wanadest awaldasid soowi tagasi jääda, kuid maaosak. juhataja ja organisaator ütlesid neile selgel sõnal, et nad oma kaheaastase „artellis" olemise aja jooksul niipalju usaldust ei ole wõitnud, et neid edasi jätta wõiks: mingu nad parem tagasi oma Tikopesa hutorite pääle, kuna kollektiiwses majapidamises ainult kindlad ja julged smd wõiwad olla.

Wähe hiljem peeti uue artelli liikmete üldkoosolek ära, kus otsustati kub. maaos. samme astuda, et surmalt sündinud „artell" „Kündja" ametlikult elujõuliseks artelliks „Töö ja Teadus" ümbermuudetud ning sellele uus, wastaw põhikiri kinnitatud saaks.

Edasi otsustati kohe esimesest päewast awada ühislaud ja ühine lastemaja, wiimase organiseerijaks waliti E. T. U. ped. kursuste üliõpilane M. Kerbak. Ajutisesse juhatusesse — kuni kõigi uute liikmete kohale ilmumiseni — waliti järgmised smd ja sld: J. Jalg, H. Erikson, A. Mõtus, M. Kerbak ja Joh. Lass.

Kreisi maaosak. poolt saab uus artell majapidamise tõstmiseks „hambarahana" ligi 1400 rbl., summadest, mis preemiate näol põllupidamise tõstmise eest wälja jagatakse. Wastu wõetud liikmetele on sellekohased teadaanded kätte saadetud ning oodatakse nende kohalejõudmist. —as.—

Baschkiiria.

Kas wiiwad läbi.

(Eesti asundus, Abdresäk, Uuralis).

Mitu hääd aastat tagasi (enne suurt sõda ja 1921 a.) oli meie asunduses ühispiimatalitus, mis aga wähe aega mõlemail kordadel kidurasti töötas ja siis surmale suikus, kui asunikud iga üks ise omale koorelahutajad ostsid. Pääle selle ei ole asunduses ühtegi kasutoowat ühistööd olnud.

Nüüd, tänawu sügisel otsustati ühist juustuwabrikut asutada. Ta peab juba tulewal kewadel tegewust algama. Jääb ainult küsida, kas jatkub selle ülesande läbiwiimiseks jõudu ja püsiwust.

Abdresäklased, näidake, et suudate midagi korda saata. Uurallane.

Kuubanimaa.

Kommuuna „Koidu" aastakoosolek.

Kommuuna wõttis wastu wiis uut liiget. Tellitakse uusi põllutöömasinaid juure. Kommuuna töö edeneb.

7. jaanuaril s. a. oli esimese Eesti põllutöö kommuuna „Koidu" liikmete aasta koosolek. Päewakorras olid järgmised küsimused: 1) Endiste protokollide kinnitamine; 2) sissetulnud kirjad; 3) nõukogu aruanded; 4) uute liikmete wastuwõtmine; 5) üldised walimised; 6) mitmesugused asjad.

Endised protokollid wõeti wäikeste parandustega wastu ja kinnitati. Sissetulnud kirjadest oli tähtsamaks kommuuna end. liikme Schmidti kiri, milles ta kommuuna poole pöörab, et wiimane talle osamaksu tagasi maksaks, waranduse omal kulul kätte saadaks ja talle, Schmidtile, erilise tunnistuse annaks. Silmas pidades Schmidti ebakohast ülalpidamist kommuunas, walekaebtuste tõstmist kommuuna wastu, omawolilist labkumist kommuunast terwisparanduse katte all ja „terwisparanduse" otstarbeks kommuunalt saadud raha mitte tagastandmist, — otsustas üldine kommuuna koosolek: a) Schmidt kommuunast wäljaläinuks lugeda, b) osamaksu wäljaksmine tagasi lükata, c) Schmidtile asjad ja riided, mis tema kasutada olnud, tema oma kulul kätte saata, d) anda talle kommuuna poolt tunnistus tema tegewuse iseloomustuse kohta.

Kommuuna nõukogu esimehe sm. Trakst aruannet ära kuulates, wõttis koosolek wastu järgmise otsuse: „Ära kuulates nõukogu aruannet, tunnistab üldine koosolek nõukogu tegewuse õigeks ja rahuloldawaks. Nõukogu on aasta jooksul kõiki wõimalusi kasutanud kommuuna hää käekäigu ja edu otstarbeks."

Ära kuulates sm. Seppahammeri aruannet organiseerimise küsimuse kohta, wõttis koosolek wastu järgmise otsuse: „1. juunist 1925 a. kommuuna osamaksu uutele liikmetele tõsta 500 dollari päält 800 dollari pääle; esimene sissemaks 25 dollari päält tõsta 100 dollari pääle. Rendele töölistele, kellel töölisteliikumise kasuks teenus on, samuti ka kwalifitseeritud töölistele wõimaldada kommuunasse astuda kergendatund tingimustel. Kohustada organiseerijaid Ameerika seltsimeestele selgeks teha, missuguste raskustega kommuunal tegemist on ja et

ainult kindla iseloomuga ning tööarmastajatel inimestel siin õige koht on."

Koosolek wõttis kommuunasse wastu wiis uut liiget.

Uude nõukogusse waliti rõhuwa häälteenamusega järgmised seltsimehed: Peeter Alp, Aug. Jakobson ja J. Seppahammer; kandidaatideks — sm. M. Rasmann ja J. Räärismaa.

Rewisjoni kommisjoni waliti st. Ida Peterson, sm. J. Anson ja F. Sulg.

Koosolek tegi uuele nõukogule ülesandeks eelolewaks põllutöö hooajaks juure tellida 1 traktor, 1 külwimasin, 1 peksumasin, 1 traior ja masinate tarwilised osad. Koosolek otsustas ehitatawa koolimaja hääks künda ja külwada 8 tiinu põldu, „Mopri" hääks — 4 tiinu.

Mõnede wäärnähtuste ärahoidmiseks, mis möödunud aastal ette tulnud, otsustas aasta koosolek järgmist: a) iga kommuuna liige peab tema käes olewa raha kommuuna kassasse andma; b) kommuuna liikmed, kelle poolt wälja läinud põhjendamatud kaebtused ehk walejutud, mis sihitud kommuuna ja ta üksikute liikmete wastu, wõetakse wastutusele; c) keegi kommuuna liikmetest ei tohi wäljaspoolt teenistuse otstarbel wõtta mingisugust tööd ilma kommuuna nõukogu loata; d) kommuuna liige ei tohi omawoliliselt omale midagi osta.

Koosolek oli elaw ja asjalik ning wältas 15 tundi, algades kell 9 ja lõppedes kell 24.

Wiktor.

Meil on nüüd õigus öelda, et lihtne kooperatsiooni kasw on meil sotsialismi kaswuga sarnane.

Lenin.

Rajawad teed uuele elu-olule.

Punased warrud.

(Remja, Oudowa kr., Leningradi kub.).

Rahwas tundis suurt huwi punaste warrude wastu.

8. jaan. peeti Remja rahwamajas esimest Eesti punaseid warrusi. Alles pimeduse küüsis siplewate Remja walla eestlaste elus olid nad esimeseks haridus-walguse koidukiireks.

Parteitu Leemingu perekond jõudis Remja eestlastest esimena arusaamisele, et köstri õnnistus muud ei ole, kui rahwa petmine ja enda lapse ristimisest lahtiütlemisega näitasid nad teistele lastewanematele ilusat eeskuju. Warrudest osawõtma oli rahwast murruna kokku tulnud. Algul oli saalis naerukõhinat kuulda, mis aga peagi kadus ja lõpul tärkas nii mõnelegi soow kodan. Leemingute süttitawat eeskuju jälgida. Lapsewanemaid terwitati wallas olewate organisatsioonide poolt ja uus S. N. W. Liidu kodanik sai hulga kingitusi.

Pääle warrusi korraldas Kudrowa punanenurk säälsamas piduõhtu. Ette kanti „Kahtlases korteris" ja „Milles jõud seisab". Alles asutatud laulukoor esines paari lauluga. Olgugi, et paljud osalised esimest korda kaasa mängisid, õnnestasid mõlemad mängud rahuloldawalt. Iseäranis elawust tekitas „Milles jõud seisab" enda ajakohase sisuga ja hoogsama mängu tõttu. Laulud kannatasid puuduliku harjutuse all, mida aga laulukoori julge ülesastumine tuntawalt pehmendas ja kõhklejatele tubli uinanipsu tegi.

Pidu läks üldiselt hästi korda, pidu kord jättis aga paljugi soowida. Osa Kudrowa noori on alles niiwõrd organiseerimatud, et samogonni joomisega ja lärmitsemisega weel wanu jälgiwad. Rumalat pilti pakkusid need noored, kes suitsud hambas, saalis joobnult ringi tuigerdasid. Pidu korraldus lonkas selletõttu, et puudusid korrapidajad. Warrude algust lasti kaua oodata.

Warrudest ja pidust wõtsid mõned Wene noored osa, kes enda organiseeritud oleku ja rohke lauluwaraga üldist tähelpanu äratasid ja Eesti noored kadestama panid. Kudrowa noored, kui teie ajast maha olete jäänud, siis ei saa teie sellest kadestamisega üle, waid koondage kindlalt end punase nurga ümber, kus teid ootab lai enesearendamise tööpõld, mis teid ajaga kaasa wiib.

J. J.

Leningrad.

Üleskutse.

Läinud aasta kewadel kerkis Haridusmajas ellu kujutawakunsti (maali) ring. Ring töötab instruktor-spetsialisti osawal juhatusel. Oma minewikku tagasi waadates, mis küll lühikene, ei saa aga tähendatud ring kuidagi rahuldust leida. Mis puudub siis? — tekib küsimus. Laiskemist ei olnud. Tööd ju tehti, kuid häda seisab selles, et ring ise on wäga wäikesearwuline. Et töö wiljakam oleks, tuleks teda massilisemaks teha.

Sellepärast töölised ja teenijad, meeste- ja naisterahwad wabrikuist, tehasist ja igalt poolt, iseäranis noorsugu, kes asjale lähemal seisawad, — astugem Haridusmaja kujutawa kunstiringi liikmeiks, täiendagem endid sääl instruktori ajakohasel juhatusel, et näidata pärast omi wõimisi sel alal, uue ühiskonna korra loomist kergendades.

Asugem kõhklemata tööle

P. S. Tähendatud ringis wõetakse läbi mitmed harud sel alal, nagu: ornamendid, wärwide maalimised, perspektiiw joonistused jne. Praktilistest töödest tuleb ette plakatite ja kuulutuste trükkimised, dekoratsioonide maalimised jne. jne.

Haridusmaja juhatus.

Lastemaja toetuspidu.

24. jaanuaril korraldas lastemaja juhatus W. Kingissepa nimelises Hormajas piduõhtu. Rahwast oli keskmiselt, oleks wõinud aga rohkem olla.

Enne eeskawa esines lühikese kõnega lastemaja seisukorra üle sm. Laine, kes näitas nende puuduste pääle, mis lastemajal olemas.

Eeskawas esines lastemaja laulukoor ajakohaste lauludega. Kokkukõla poolest jääb osalt soowida, et edaspidi ei korduks wale häälte wäljakõla. Kanti weel ette deklamatsioone jne.

Lawastusel oli kaks ühewaatuslist näidendit: „Käed Hiinamaa küljest" ja „Looshes". Wiimane kutsus naerulaginad esile.

Lõpuks olid ringmängud. Lexi.

Näitlik rahwakohus Haridusmajas 25. jaan.

Näitliku rahwakohtu ees olid süüalustena Haridusmaja klubi liikmed, kes klubi ringide tööst korralikult osa ei wõta ja üldse klubi distsipliini alla ei painuta. Kohus oleks wõinud huwitaw olla, kui see enne ettekannet hästi ettewalmistatud ja läbimõeldud oleks olnud. See puudus aga selkorral. Kaebealuste rohkuse tõttu kujunes istang ühetooniliseks, korduwaks ja igawaks, ega suutnud seda huwi ja pingulolekut sünnitada, mis kohtutes harilik. Juba kohtu algus awaldas saamatust nimelt kaasistujate walimisega.

Kuna kohtualusteks korraga kuus isikut oli wõetud, siis kestis kohtupidamine ligi neli tundi, mille tõttu alguses puupüsti inimesi täisolew awar Haridusmaja saal otsuse ettelugemise ajal peaaegu tühjaks jäi.

Kuigi seekord ei õnnestanud, oleks soowitaw, et Haridusmaja katseid kordaks ja ettewalmistuse pääle rohkem rõhku paneks.

Ego.

E. T. Ülikool Lenini mälestuspäewal.

E. T. Ülikool kui Oktoobrirewolutsiooni sünnitus wõttis sellekohaselt wastu ka tema juhi surma esimest aastapäewa. Kogu mälestuspäewa läbiwiimist juhtis sellekohane kommisjon Lenini kutselase juhatusel. 21. jaan. peeti ära W. K. P. kollektiiwi üldkoosolek ühes W. L. K. N. U. kollektiiwiga ja parteitute seltsimeestega. Ülikooli saal oli leinaehtes. Tume walgus, mustad leinariided ja õppurite kurb meeleolu liitusid ühte. W. K. P. kollektiiwi organisaator teeb ülewaate aasta kohta, mis mööda saadetud ilma Leninita. Toob ette ka töö iseloomustawad statistilised andmed partei kui ka noorte ühingu töö kohta. Nendest wõis näha, et partei kollektiiwil on tulnud rohkem tegemist teha organisatsiooniliste küsimustega, kuna noorte kollektiiw aga kaswatusliste küsimustega. Lõpuks wastuwõetud resolutsioonis kriipsutati alla edaspidist tööd weel südimalt ja järjekindlamalt teha kui senini. Teise päewakorra punkti all wõeti 16 seltsimeest W. K. P. liikme kandidaadiks wastu. Nende hulgast olid pooled W. L. K. N. U. liikmed.

Järgmisel päewa õhtul korraldati leinaõhtu oma õppurite jaoks. Sellepääle waatamata oli wäljast osawõtjaid ilmunud. Sm. Wolin awades õhtut, tuletas meele et täna on kahekordne leinaõhtu sm. Lenini ja 9. jaanuari sündmuste mälestamiseks. Mälestatakse langenuid püstitõusmisega.

Ettekannet „Aasta ilma Leninita" tegi meie wanem partei seltsimees sm. Ikmelt. Hästi kokkuseatud ja aine kohta wõrdlemisi lühikeses kõnes kandis ta ette enam tähtsamaid kohte meie õpetaja Lenini juhtmõtetest. Lõpetades tähendab: „Seltsimeest Leninit ei ole enam, kuid leninism elab edasi. Ta on saanud proletariaadi omanduseks. Meie ülesanne, iseäranis aga noorte ülesanne on seda tundma õppida, seda tarwitada ja täiendada tegelikus elukäigus.

Kontserti osa oli päewakohaselt ülesseatud. Wõis näha, et klubi ringid ka selleks end ettewalmistasid. Kollektiiwne deklamatsioon, laulukoori ettekanded, näiteringi elawad pildid, spordi osakonna ettekanded olid täiesti rahuloldawad. Täiesti kenad olid ka oktoobrilaste wäljaasted.

Lenini päewaks anti wälja ka ühine seinaleht „Juhi mälestuseks".

Kokkuwõttes olid mälestuspäewad E. T. ülikoolile nende läinud töö kokkuwõtmise päewadeks, olid päewadeks, mis andsid juure uut jõudu, uut leninistlikku tahet edasisammuda kindlamini, ridu koondades kadunud juhi poolt näidatud teed mööda.

—in.

Leningradi teated.

Tramwailaste kongress.

25. jaanuaril awati kommunaal osakonna juures teine üldliiduline tramwailaste kongress. Kongressi ülesandeks on: tramwaide sisseseade ühetaolitst normi wäljatöötamine, ühesarnaste wagunite walmistamine, tramwailiinid jne.

Järelpärimised adresslaua ja telefoni üle.

26. jaan. alates kõigis 59 telefoni rääkimise punktides Leningradis antakse telefoni kaudu teateid adresslaua üle. Teated telefoni kaudu lähewad maksma 30 kop.

Kiriku asemele — Haridusmaja.

„Krasnõi-Putiilowi" töölised otsustasid häälte enamusel wõtta Putiilowi kirikut Haridusmaja alla. Kubermangu kesktäidesaatew komitee otsustas reedel kirikut sulguda ja üle anda selle ruumid Haridusmaja jaoks.

Teadaanded.

Kolmapäewal, 28. jaan. kell 8 õhtul, on Harmajas linna laulukooride juhtide organisaatorite ning klubide juhatajate nõupidamine kooride ühiste ülelinnaliste ülesastumiste üle. Osa wõtma kutsutakse: Schneider, Torpan, Toomiagas, Sawiank, Obram, Eljas, Milk, Ikmelt, Karpa, Eljas, Landow, Mägi, Stein, Luukas, parteikooli klubi juhataja ja lauluringi organisaator.

Haridusmaja juhatus.

Kolmapäewal, 28. jaan. kell 8 õhtul on haridusmaja kirjandusringi istang. Päewakorras on lawastuse kokkuseadmine Tuglase jutustusest „Hingemaa."

Organisaator

Haridusmaja teatri harjutuste järjekord.

Teisipäewal, 27. jaan.
kell 8 „Arimehed".
„ 9 „Emake maantee" 2. ja 3. w.
Kolmapäewal, 28. jaan.
kell 8 „Kassi jaht"

Wast. instruktor-organisaator.

Wastutaw toimetaja: A. Treufeldt.
Wäljaandja: Eesti Kirjastuse Ühisus

Kub. rahandusosakonnalt.

Täienduseks kuulutusele, mis ilmus «Вестник Ленинградского Совета» 31. detsemb., 1924 aastal nr. 103/104 all, seletab kub. rahandusosakond, et tähendatud kuulutus on maksew ainult nende asutuste kohta, mis riigiwarustusel on.

Mis puutub asutustesse, kes kohaliku eelarwe piirides töötawad, siis tuleb sääl kuni eriliste kohaliste markide wäljalaskmiseni kantselei maksu sisse wõtta selles korras nagu see tähendatud kub. rahandusosakonna ringkirjas 9. detsembrist nr. 5/1855, mis wälja saadetud wastawatele asutustele.

Kub. rahandusosakond.

Eduard Jaani p. Tihalane
Leningradis, andke oma adress teada selle lehe talitusesse.

Punsep Adele ja Olesk Anna
kutsutakse Eesti sektsiooni, Smolnõi tuba nr. 104.

Sm. Hermann, Ed. teatage kiires korras telefoni teel oma adress „Edasi" talitusele.

Petr.-Wiiburi poole Eesti tööliste klubi.
Teisipäewal, 27. jaan. kell 8 õhtul.
Marksistlik-leninismi ringi järjekordne istang.
Juhatab sm. Wallner.
Ilmuda täpselt.
W.K.P.L. kub. kom. agit.-prop. osak. Eesti sektsioon.

Jastrebino p. t. artellis
„Töö ja Teadus"
(end. „Kündja)
wõtab „Edasi", „Orase", „Säde" jne. pääle tellimisi wastu
M. Kerbak.

Gruschka asunduses,
Luuga kreisis, wõtab „Edasi" pääle tellimisi wastu
sl. Meerino, Eesti kooli juhat.

Dr. Grünberg Wostanije (end. Snamensk.) uul. nr. 2, 25. Oktobr. prosp. nurgal, telef. 562-37 — Wastuwõte iga päew kella 9—12 h. m. a kella 4—8 õhtul; naisterahwastele eraldi. Praegusaja arstimisabinõud.
Sifilis (914 ja t.) ja **tripper** (terawak. ja krooniline).
Suguorgaanide igakülgne arstimine.

Erihaigemaja, ssemise-, naiste-, sünnitamise-, lõike-, hamba-, kurgu-, kõrwa-, nina- ja suguhaigused.
Sifilis (606—914), põiehaigused, **tripper.**
Wastuwõtte tunnid erialadel hom. k. 9 kuni õh. k. 9 3. Juuli (end. Sadowaja) uul. nr. 42, Sennoi nurgal. Tel. 163-31 ja 163-32.

Wil. welsker-ämmaemand
H. N. Witkun-Kolpakowa uuendas wastuwõtmist: nõuanded ja abi rasketele, sünnitajatele, naistehaigused. Kella 10. homm. kuni kella 7 õht. Troitskaja 11, krt. 7. Sissekäik paraadukfest.

Wee-elektrihaigemaja
Snamenskaja uul. nr. 5, krt. 3. Kõhusoolikate, südame, raswanemise, rheumatism, kangestus, hüsteeria, neurasteenia, halwatus, seljakuiwus, jõuetus. Wastuwõtt kella 5—9 õhtu. Telef. 212—31.

Kusnetski haigemaja Kusnetsk. n.t, 7, telef. 181—52. Wastuwõtm. kõikides spets. professorite ja assistentide poolt kella 10 homm. kuni kella 10 õht. Alalised woodid (naistehaigused ja sünnitamine). Rasketele konsult. **Unematel met.** arstimine. **Sifilis** 606 914 **tripper** järelwaatamine ja teraw ja kroonil. **Suguwõimetus** mass. ja elektris., hambaarstim. ja kunstl. hamb. Arstide kutsum. kodu.

Welsker-ämmaemand massash, nõuanded, abi rasketele ja sünnitajatele naistehaigused, alaline arst. Mohowaja uul., nr. 18, krt. 3, sissekäik hoowist

Типография Коминтерн, Государственное изд., Екатерингофскийпр. 87. — Ленинградский Гублит № 372.